

Wojna palestyńska

W. Brytania zapowiada walkę do zwycięstwa

LONDYN, 19. 6. W Izbie gmin minister kolonii Ormsby - Gore wygłosił dłuższe expose o położeniu w Palestynie. Minister wyraził zadowolenie, że pomimo zatargu narodowościowego nie rozgorzała w Palestynie walka wyznaniowa.

Liczby ofiar dotychczas są następujące: 42 muzułmanów zabitych, 109 ciężko rannych i 275 lekko rannych, 4 chrześcijan zabitych, 24 ciężko rannych i 54 lekko rannych, żydów zabitych 38, ciężko rannych 65, lekko rannych 84. Do ofiar spośród ludności chrześcijańskiej dodać należy 1 zabitego policjanta brytyjskiego, 3 ciężko rannych i lekko rannych 5 oficerów oraz 19 funkcjonariuszy policji brytyjskiej, a spośród wojska 4 żołnierzy i 1 oficer angielski lekko ranny. Wśród ofiar znajduje się 2 policjantów muzułmańskich, 3 ciężko rannych i 34 lekko rannych.

Aresztowano ogółem 1823 Arabów, spośród których 120 sądy skazały na różne kary. Żydów aresztowanych było 481, a 32 skazano. 336 Arabów uniewinniono, 218 oczekuje sądu. Żydów uniewinniono 24, a na sąd czeka 76. 45 Arabów znajduje się w obozie koncentracyjnym w Falfan, a 122 jest pod nadzorem policji w różnych miejscach. Również pod nadzorem policji znajduje się 2 żydów i 2 Ormian i 60 komunistów żydowskich.

Rząd brytyjski — mówił minister — nie będzie powoływał się na chęć zemsty. Gdy tylko porządek będzie przywrócony, komisja królewska uda się do Palestyny dla dokładnego i bezstronnego zbadania położenia w kraju. Nie może być mowy o żadnej zmianie polityki. Chcemy, aby Żydzi i Arabowie zdali sobie sprawę, że mają zapewnioną przyszłość w Palestynie.

Posiłki wysłane do Palestyny obejmują 16 batalionów piechoty, zmotoryzowaną kolumnę tabo-

wa, 2 kompanie saperów, kolumnę lekkich czołgów i 2 oddziały samochodów pancernych. Siły policyjne w Palestynie wynoszą ponad 3000 oficerów i szeregowców. Anglicy w służbie policyjnej stanowią ponad 1/3 — około 850 ludzi, reszta dzieli się na Arabów (80%) i żydów (20%).

Ludność Palestyny wynosi 750 tys. muzułmanów, 320 tys. żydów i 103 tys. chrześcijan. Ze statystyki wynika, że straty żydów są dotkliwsze aniżeli Arabów.

Na pytanie admirała Taylora minister odpowiedział, że Arabowie domagają się wstrzymania imigracji żydowskiej, zakazu na bywania ziemi przez żydów itp.

ZOBOWIĄZANIA ANGLII WOBEC ŻYDÓW

W dyskusji zabrał głos Lloyd - George, oświadczając: Palestyna stanowi dla nas doniosłe zagadnienie, szczególnie wobec akcji, którą rozpoczęliśmy w Egipcie. Nasza droga do Indji zależy teraz więcej do Palestyny, niż przedtem, gdy mieliśmy nadzór nad Egiptem. W dalszym ciągu Lloyd George przedstawia dzieje deklaracji Balfoura. Było to — mówi — w jednym z najcięższych okresów wojny, gdy W. Brytania musiała stawić czoło najpotężniejszej koalicji wojskowej, jaką kiedykolwiek świat widział. Jest zrozumiałe, że w takim położeniu szukaliśmy wszelkiej możliwej legalnej pomocy. Doszliśmy do wniosku, że sprawą żywotną dla nas są sympatie społeczności żydowskiej. Nie ogłosiliśmy deklaracji Balfoura przeciw Arabom, gdyż tysiące ich walczyło po naszej stronie o wyzwolenie spod władzy tureckiej. Chcieliśmy mieć po swej stronie sympatie żydów na całym świecie. Stwierdzam, że żydzi odpowiedzieli życzliwie na apel W. Brytanji. Lloyd George wyraził dalej uznanie dla rządu, że od czasu prześladowania Żydów w Niemczech poczęli bardziej

liberalnie wobec Żydów stosować swoje uprawnienia mandatowe. Żądania Arabów o wstrzymanie imigracji Żydów — mówi Lloyd George — W. Brytania uwzględnić nie może, bo byłoby to niedotrzymaniem danego słowa.

Na zakończenie dyskusji min. Ormsby - Gore oświadczył: Przywódcy Arabów przyznają się, że stracili panowanie nad sytuacją, a wobec tego dopóki nie będzie przywrócony porządek, niema z kim prowadzić rokowań. Dokument podpisany przez Fajsal i Weizmana, wbrew pogłoskom, jest autentyczny. Rząd brytyjski zdecydowany jest na doprowadzenie tej walki do zwycięskiego końca, choćby nawet trzeba było uciec się do najsurowszych zarządzeń.

Stan wyjątkowy i barykady w stolicy Litwy

BERLIN, 19. 6. Z Kowna donoszą: Pomimo, że upłynęło już 24 godzin, na które proklamowano strajk protestacyjny, jednak z wyjątkiem paru fabryk, robotnicy nie wrócili do pracy. Podobno postanowiono strajkować aż do poniedziałku, wysuwając żądanie uwolnienia aresztowanych, których liczba przekracza 400 osób.

RYGA, 19. 6. „Jaunakas Zinas” w depeszy z Kowna twierdzi, że w dalszym ciągu trwają tam zamieszki. Zapowiedziany podczas pogrzebu robotnika Czarnauskasa strajk odbył się następnego dnia.

Antybolszewickie nastroje w Rumunii

BUKARESZT, 20. 6. Partia narodowa - chrześcijańska wydała manifest do chrześcijańskiej ludności rumuńskiej, podpisany przez szefów partii pp. Cuza i Goga, w którym oświadcza, że nowy rząd francuski pozostaje całkowicie pod kierownictwem moskiewskie-

LODY GWARANTOWANEJ DOBROCI — BO w ZIEMIANSKIEJ

Rozhulany Gdańsk trzeba doprowadzić do porządku!

GDANSK, 19. 6. Wczoraj o godz. 21-ej napadnięci zostali obywateli polscy kupcy Fisch i Chmielnicki na ul. Junkergasse przez narodowych socjalistów za niepodziwienie sztandaru oddziału młodzieży hitlerowskiej. Napastnicy uderzyli kupca Flischa w twarz, raniąc go w oko. Zawiezłszy policjant odmówił pomocy, a w biurze policji nie spisano protokołu. Następnie szturmowcy naradowo - socjalistyczni pobili jadącego rowerem przez Nordpromenade obywatela polskiego Hermana Klana, również za niepodziwienie sztandaru, raniąc go

twardym narzędziem w głowę i ramię, zrzucając go na ziemię i niszcząc mu rower.

DYGNITARZ Z BERLINA Z Gdańska donoszą agencji PRESS:

Dzień wczorajszy nie przeszedł spokojnie w Gdańsku. Znowu zanotowano wypadki pobicia na ulicy Polaków za niesalutowanie sztandaru ze swastyką. Okazje do nowych wystąpień szturmowców dał przyjazd do Gdańska nowego szefa całej policji niemieckiej Himmlera. Nieomal nazajutrz po swojej nominacji p. Himmler pod pretekstem udziału w pogrzebie 2 szturmowców, którzy zginęli w czasie bójki na zebraniu niemiecko - narodowych, odwiedził Wolne Miasto. Dało to powód do przemarszów oddziałów hitlerowskich przez miasto, a przy tych przemarszach ponowiły się napady na przechodniów.

Zgodnie z instrukcją, napadają obecnie nie ci szturmowcy, którzy maszerują w szeregu, lecz spejnalnie w tym celu idący obok szeregów luzem.

GŁOS ANGIELSKI LONDYN, 19. 6. Omawiając ostatnie wydarzenia w Gdańsku, „Manchester Guardian” stwierdza, że „Gdańsk położony jest w odległym końcu Europy i w nagłym wypadku jedynie Polska mogłaby interwenjować. Polska zajmuje bezwarunkowo słusze stanowisko, że mogłaby działać jedynie w imieniu Ligi. Gdańsk jest

do pewnego stopnia dzieckiem Ligi i pilnowanie tego dziecka jest zadaniem Ligi. Mając Polskę pod ręką dla zmuszenia do poszanowania wszelkich decyzji, jakie Liga może powziąć, ustanowienie w Gdańsku porządku raz na zawsze nie powinno być rzeczą trudną — „kończy „Manchester Guardian”.

BEZCZELNA PROPAGANDA Niezwykle charakterystyczny przykład metod stosowanych przez oficjalne instytucje gdańskie, stanowi broszura wydana przez rząd uzdrowiska Zopoty, propagująca wyjazd do tej miejscowości. W ostatnich dniach nadszedł do Warszawy nakład propektów propagandowych tego rodzaju, które zawierały mapę wybrzeża morskiego, z pominięciem na niej miasta i portu w Gdyni. Komisarjat Rządu m. st. Warszawy nakazał zajęcie całego nakładu broszur. Mapki pomijające Gdynię będą również skonfiskowane we wszystkich miastach Polski.

GDANSK, 19. 6. (PAT). W związku z powtarzającymi się wypadkami napastowania Polaków w Gdańsku, Komisarz Generalny R. P. interwenjował ponownie w Senacie, stwierdzając, że policja Gdańska, jak dotąd, nie sprostała zadaniu stworzenia warunków spokoju i bezpieczeństwa osobistego. Komisarz Generalny R. P. postawił postulat pełnego odszkodowania za pobicia.

Jest dochodzenie

o nadużycia w gimnazjum żyrdowskim

W związku z notatkami, jakie ostatnio ukazały się w prasie o nadużyciach w gimnazjum miejskim w Żyrardowie, dowiadujemy się w warszawskim urzędzie wojewódzkim, że w sprawie tej były już w kwietniu i maju r. b. prowadzone dochodzenia władzy nadzorczej i inspektora Związku

Miast, poza dochodzeniami zarządu miejskiego.

W wyniku tych dochodzeń władze nadzorcze policyjne przydefiniowały miastu sprawę przeciwko Skłodowskiemu skierować do urzędu prokuratorskiego, a sprawę przeciwko dyrektorowi Dobrowskiemu — do specjalnie wyłonionej komisji dyscyplinarnej.

Lotnicy polscy w Palestynie

JEROZOLIMA, 19. 6. Wczoraj popołudniu major Ziembicki i towarzyszący mu inż. Drzewiecki wyładowali na RWD w Tel-Awivie. Witani przez tłumy publiczności. Lotników polskich witali również

burmistrz Tel-Awivu Dizenhoff i konsul R. P. Łukasiewicz. Major Ziembicki oświadczył, iż cieszy się, że jest pierwszym lotnikiem polskim, który wyładował w Tel-Awivie.

Polityka zbożowa

Koncesje samochodowe i ulgi dla taksówek

Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem wicepremiera Kwiatkowskiego posiedzenie komitetu ekonomicznego ministrów, na którym — w związku ze zbliżającymi się zbiorami — uchwalono wytyczne w sprawie polityki zbożowej oraz premjowania wywozu rolniczego w kampanji 1936-1937. Jednocześnie, dążąc do oddzielenia spółdzielczości, komitet ekonomiczny ministrów uchwalił warunki ulgowej sprzedaży samorządom drewna z lasów państwowych oraz budowl samorządowych i użyteczności publicznej.

Ponadto komitet ekonomiczny ministrów zaaprobował wniosek ministrów komunikacji oraz przemysłu i handlu w sprawie udzie-

lenia koncesji na prowadzenie przemysłu wyrobu samochodów i podwozi samochodowych oraz uchwalił ulgi dla właścicieli dorozek samochodowych. Wreszcie komitet ekonomiczny ministrów uchwalił plan zużycia wpływow z 3-proc. premjowej pożyczki inwestycyjnej, stawiając do dyspozycji m. in. sumę miliona złotych na budowę szkół na Wilenszczyźnie i zaliczył szereg spraw bieżących.

W MSZ

Minister spraw zagranicznych p. J. Beck przyjął w dniu 20-tym b. m. ambasadora Francji w Warszawie p. L. Noël. Podsekretarz stanu w tem ministerstwie p. J. Szembek przyjął w dniu 20-tym b. m. posła dąńskiego w Warszawie p. Schou.

Giełda

w dniu 20 czerwca

Wczoraj jak zwykle w sobotę z brania giełdy nie było. W obrocie prywatnych tendencja dla papierów procentowych słabsza, dla akcji utrzymana.

7 proc. poź. stabil. 53.50; 3 proc. premj. poź. inwest. 1 em. 66.75, 4 em. 67.50; 4 proc. premj. poź. dol. 50.00; 3 proc. premj. poź. bud. 25.50.

Pożyczki dolarowe w obrotach prywatnych: 8 proc. poź. z 1925 r. (Dillonowska) 77.50 (w proc.); 7 proc. poź. słaska 62.50 (w proc.); 7 proc. m. st. Warszawy (magistrat) 61.25.

Utrata samodzielności zbiedniałych miast

Nędza miast polskich staje się już przysłowiowa. Nasze urzędy nie widzą jednak często tego. Na władze miejskie wywiera się nacisk w kierunku obniżenia poniżej wszelkiej normy czynszów od budynków miejskich, zajmowanych przez instytucje państwowe; nie płaci się, a przynajmniej zwleka z płaceniem należności za światło, wodę i t. p., nie zwraca się miastom należnych sum z tytułu kwaterunku wojskowego. utrzymywania aresztantów w aresztach miejskich etc.

Miasta, zwłaszcza mniejsze, tracą już do reszty samodzielność finansową i gospodarczą. O wysokości opłat miejskich nie de-

cydują obecnie władze miejskie, jak to przewidują postanowienia prawne, lecz starosta lub wojewoda, polecający miastu poprostu ustalić opłaty w wysokości przez siebie wskazanej.

Zdarza się nawet, że starosta zabiera poprostu wpływy miejskie w kasach skarbowych i reguluje w ten sposób należności powiatu od miasta, chociaż środki te są niezbędne miastu na pokrycie innych wydatków.

Wymiar najważniejszych podatków miejskich poruczono, władzom skarbowym; w rękach tych władz znajduje się również ściąganie wszelkich należności miejskich.

Pióropusz dymu nad Warszawą Wielki pożar na Srebrnej.

Wczoraj zrana wybuchł ogromny pożar na terenie dawnych zabudowań fabryki „Borman i Szwede” przy ul. Srebrnej 16 (róg Towarowej), gdzie znajduje się olejarnia „Warol” oraz fabryka przetworów chemicznych Edwarda Groniowskiego. W pięciowym budynku olejarni, gdzie znajdowały się olbrzymie ilości materiałów i

dwupalnych, wybuchł na parterze ogień, który z błyskawiczną szybkością ogarnął budynek i przerzucił się na 3-piętrowe zabudowania fabryki Groniowskiego. W magazynach tej fabryki znajdowały się ogromne ilości materiałów chemicznych, jak: siarka, amoniak i t. d. Piorunujące rozszerzanie się pożaru groziło w każdej chwili ogromnym wybuchem.

Wezwana o godz. 9.20 straż ogniowa wysłała trzy oddziały: I, II i IV, które już o godz. 9.30 rozpoczęły akcję ratowniczą. Strażacy z narażeniem życia walczyli z rozszalałym żywiołem. Strumienie wody z 12 wylotów puszczono jednocześnie od strony ul. Srebrnej i Towarowej. Strażacy wynosili worki i wytaczali beczki z zagrożonych miejsc. Słupy ognia wybuchły tak wysoko, że widziano je doskonale na ul. Żelaznej przy zbiegu Leszna.

Po dwugodzinnej akcji pożar opamnowano. Oddziały straży powróciły do koszar. Na miejscu pozostało jedynie pogotowie IV oddziału. Strat, które muszą być wielkie, nikt nie ustalił.

Restauracja Habsburgów jest wewnętrzną sprawą Austrii

WIEN, 20. 6. (PAT.). Wczorajsze oświadczenie lorda Cranborne, sekretarza brytyjskiego M. S. Z. że rząd brytyjski uważa problem restauracji Habsburgów za wyłącznie wewnętrzną sprawę Austrii, wywołało wielkie wrażenie w kraju, zwłaszcza w kołach austriackich legitymistów.

Baron von Wiesner, przywódca

legitymistów, oświadczył, że punkt widzenia lorda Cranborne'a zgadza się z zasadami przez tyle lat głoszonymi przez legitymistów i nie różni się w niczem od deklaracji, składanych od roku przez rząd związkowy.

Legitymiści nie wątpią — zaznaczył baron Wiesner — że deklaracja brytyjska pokrywa się ze stanowiskiem rządu włoskiego.

Jędrzejowska zdobędzie tytuł mistrzyni Londynu

W półfinałowym meczu międzynarodowego turnieju tenisowego Queens Club w Londynie Jędrzejowska pokonała Angielkę Saunders w trzech setach: 6:3, 3:6, 6:3.

W finale Jędrzejowska walczyć będzie z Angielką Noel, która jest jej partnerką w grze podwójnej. Noel kilkakrotnie uległa już mistrzyni Polski. Nic więc dziwnego, że Jędrzejowska jest faworytką spotkania finałowego i niewątpliwie zwycięży, zdobywając

nieoficjalny tytuł mistrzowski Londynu.

W grze mieszanej Jędrzejowska ze swym partnerem angielskim Harem pokonała w półfinale parę amerykańską Mako — Babcock w trzech setach 6:2, 6:8, 6:3. Natomiast w grze podwójnej pań Jędrzejowska — Noel pokonane zostały przez double amerykańsko-francuski Andrews — Henrotin, które wygrały po zaciętej walce w dwóch setach 12:10, 6:4.

Pożar w Zakopanem zniszczył 7 autokarów państwowych

ZAKOPANE, 20. 6. (PAT.). Dziś o godz. 3-ej wybuchł w Zakopanem pożar w garażu P. K. P. na kamionku. Spłonęło 7 autokarów, w tem 5 nowych t. zw. autokarów oraz 2 starszego typu. Pastwą ognia padł również garaż żel - betonowy. Straty wynoszą przeszło 400.000 zł. W płomieniach znalazł śmierć dozorca garażu Antoni Rekuć, który spał w aucie.

Pożar nastąpił prawdopodobnie wskutek krótkiego spiecia powstałego z iskry magneta, od której zapalił się przypuszczalnie zbiornik z benzyną. W czasie akcji zdołano usunąć z pobliza pło-

mieni 39 beczek z benzyną i 12 beczek z oliwą.

Na miejscu wypadku wszczęły dochodzenia organa policyjne wraz z sędzią śledczym.

Uniezależniamy się

Do tej pory liczne przetwórnice, zwłaszcza mięsne na Pomorzu, a nawet w Wielkopolsce zaopatrywały się w puszkę blaszaną przeważnie z Gdańska. Jak nam donoszą z Bydgoszczy, już w najbliższych dniach rozpocznie tam pracę polska fabryka puszek blaszanych, zatrudniając przeszło 50 robotników.